

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i ægteskabslovens § 3 må den, der er umyndiggjort, ikke indgå ægteskab uden værgens samtykke. Bestemmelsen omfatter også personer, der kun er umyndiggjort i formueretlig henseende efter myndighedslovens § 2. Baggrunden for bestemmelsen er, at en umyndiggjort ofte ikke kan anses for egnet til selv at påtage sig de forpligtelser, som indgåelse af ægteskab medfører.

Indtil 1989 fandtes tillige en bestemmelse i ægteskabslovens § 5, hvorefter sindssyge og åndssvage ikke måtte indgå ægteskab uden justitsministerens tilladelse. Bestemmelsen blev ophævet, fordi den ikke længere var tidssvarende.

Justitsministeriet har overvejet, om der på denne baggrund ligeledes ikke er grundlag for at foreslå, at værgen skal samtykke i ægteskab for personer under værgemål efter værgemålslovens § 5. Det bemærkes i den forbindelse, at der ifølge § 6 og § 12 i cirkulæret om ægteskabs indgåelse (nr. 134 af 25. september 1989) ikke kan udstedes prøvelsesattest eller foretages vielse, hvis en af parterne mangler evnen til at handle fornuftmæssigt. Endvidere er der efter ægteskabslovens § 24 mulighed for at omstøde et ægteskab, hvis en af ægtefællerne ved ægteskabets indgåelse befandt sig i en tilstand, der udelukker evnen til at handle fornuftmæssigt.

Ægteskab er imidlertid en disposition, som kan have meget væsentlig økonomisk betydning, hvis den ene af parterne er i besiddelse af formue. Endvidere kan det ikke afvises, at der netop med hensyn til ægteskab kan være en risiko for udnyttelse af personer, der er i en sådan tilstand, at der har været grundlag for at iværksætte værgemål efter værgemålslovens § 5.

På den baggrund foreslås det, at bestemmelsen i ægteskabslovens § 3 ændres, således at også personer under § 5-værgemål skal have værgens samtykke til indgåelse af ægteskab. Nægter værgen at samtykke, kan statsamtet efter ægteskabslovens § 4 give tilladelse til indgåelsen af ægteskab, hvis der ikke er rimelig grund til værgens nægtelse.

Personer, der er under lavværgemål, kan efter de gældende regler indgå ægteskab uden lavværgens samtykke. Denne retstilstand videreføres for personer under samværgemål.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 156, hvor det af Myndighedslovsudvalget forudsættes, at værgen skal samtykke til indgåelse af ægteskab for personer, der er under værgemål efter værgemålslovens § 5.

Til nr. 3

Ægteskabslovens § 46 henviser om forældremyndigheden over børnene i forbindelse med separation og skilsmisse til reglerne i myndighedsloven.

Som det fremgår af bestemmelsen i § 53 i forslaget til værgemålsloven, er det hensigten, at den gældende myndighedslov, der som følge af udskillelsen af reglerne om værgemål m.v. til en særlig lov om værgemål kun kommer til at indeholde bestemmelser om forældremyndighed og samværsret, skal ændre navn til lov om forældremyndighed og samvær. Ændringen af ægteskabslovens § 46 er en følge heraf.

Til § 9

Retsvirkningsloven

I betænkningen foreslås det, at unge under 18 år bliver myndige, når de indgår ægteskab. Justitsministeriet har i tilknytning til denne regel foreslået, at det skal være muligt for statsamtet ved meddelelse af tilladelse til ægteskab til en ung under 18 år at fastsætte vilkår om, at den unge forbliver umyndig indtil det fyldte 18. år. Der henvises herom til forslaget i § 8, nr. 1, om ændring af ægteskabsloven og til værgemålslovens § 1, stk. 1, 2. pkt.

I betænkningen foreslås som følge af reglen om myndighed ved ægteskab, at de særlige regler i retsvirkningsloven om mindreårige ægtefæller, herunder bestemmelserne i § 11, stk. 2, § 12, stk. 1, 2. pkt., og § 12, stk. 2, ophæves.

Dette forslag er på grund af muligheden for at gøre undtagelse fra hovedreglen om, at unge under 18 år bliver myndige ved indgåelsen af ægteskab, ikke medtaget i lovforslaget.

Hvis der er fastsat vilkår om, at en ung under 18 år fortsat skal være umyndig efter indgåelsen af ægteskab, kan denne således fortsat uanset mindreårigheden indgå sædvanlige aftaler til fyldestgørelse af den daglige husholdning eller børnenes fornødenheder og til fyldestgørelse af sine egne særlige behov.

Til nr. 1

En ægtefælle, der mangler evnen til at handle fornuftmæssigt, kan ikke gyldigt indgå ægtepagt, og en eventuel værgemål kan ikke oprette den på pågældendes vegne. Er en umyndig eller en person under lavværgemål i stand til at handle fornuftmæssigt, følger det af retsvirkningslovens § 35, at den pågældende selv skal underskrive ægtepagten, og at værgens eller lavværgens samtykke – i det omfang det er nødvendigt, fordi der ved ægtepagten disponeres over den umyndiges eller lavværgedes midler eller